

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 56: Phá Tam Tâm, Trừ Tứ Tướng Là Yếu Vụ Của Việc Phát Tâm

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 004)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Phá Tam tâm, trừ Tứ tướng, là yếu vụ của việc phát tâm.】

Phàm phu không ai là không cho rằng “ta có thể chấp trước”, “ta có thể chấp”, hoặc nói thô thiển một chút là “ta có thể đắc”. Phàm phu đều thường lo được lo mất. Ai đắc được? Ta có thể đắc. Cái gì là Ta? Người thường cho rằng thân này là Ta, người thông minh hơn một chút thì biết thân này chẳng phải là Ta. Vậy cái gì là Ta? Cái có thể tư duy, có thể tưởng tượng, có thể cảm thọ khổ vui, cái đó mới là Ta, tâm là Ta! Triết gia phương Tây nói: “*Tôi tư duy nên tôi tồn tại*”. Cái gì là Ta? Cái có thể tư duy, tưởng tượng, cái đó là Ta. Tôi có thể tư, tôi có thể tưởng, cái năng tư, năng tưởng đó chính là Ta. Đức Phật ở trong kinh này nói: Được! Cái năng tư, năng tưởng là Ta. [Nhưng] **“Quá khứ tâm bất khả đắc, hiện tại tâm bất khả đắc, vị lai tâm bất khả đắc”**. Cái “Ta” năng chấp trước đã không còn, cái tâm năng chấp trước, năng đắc đã không còn, thì quý vị còn đắc cái gì nữa? Tam tâm bất khả đắc. Đây là tiêu nghiệp đoạn hoặc ngay từ căn bản, không phải tu trên cành lá, mà là ngay căn bản. Quý vị khởi vọng tưởng gì? Vọng tưởng bất khả đắc.

Cái mà quý vị sở đắc là gì? Cái sở đắc chẳng ngoài bốn tướng. **“Ngã tướng, Nhân tướng”**, Ngã tướng và Nhân tướng là từ nơi đối đãi mà giả lập. **“Chúng sinh tướng”**, chúng sinh ở đây chính là tất cả vạn sự vạn vật, vạn sự vạn vật đều là do các duyên hòa hợp mà hiện ra tướng. Cho nên chư vị phải biết, chúng sinh này không phải chỉ cho đông đảo chúng sinh, đông đảo con người, không phải như vậy, hiểu như vậy là giảng sai ý nghĩa rồi. Ngày nay chúng ta gọi là động vật, thực vật, khoáng vật, lại bao gồm tất cả các hiện tượng tự nhiên, đều là Chúng sinh tướng. Mưa rơi, gió thổi đều là Chúng sinh tướng, đều là các duyên hòa hợp, do duyên hòa hợp mà giả lập, nên gọi là Chúng sinh

tướng. **“Thọ giả tướng”**, Thọ giả là thời gian tương tục, do sự nối tiếp nhau mà giả lập.

Đều là giả cả! Ngã và Nhân là tương đối giả, Chúng sinh là duyên hòa hợp giả, Thọ giả là tương tục giả. Những vật mà quý vị sở chấp trước là giả, cái tâm năng chấp trước của quý vị cũng là giả, vậy quý vị còn mong cầu điều gì? Còn chấp trước điều gì? Còn gì không buông xuống được? Nếu như thấu hiểu tường tận tất cả những sự thật chân tướng này, buông xuống tất cả thân tâm thế giới, thì trong tâm quý vị liền đắc đại tự tại; nói cách khác, chân tâm của quý vị liền hiện tiền, vọng tâm không còn nữa, thấu hiểu triệt để nó là hư vọng, là bất khả đắc.

Chúng sinh chính là chấp trước kiên cố, không chịu buông xuống, không biết rằng cái tâm năng chấp trước kia là giả, những vật tướng bị chấp trước kia cũng là giả. Cho nên trong con mắt của Phật Bồ Tát nhìn thấy hết thấy chúng sinh là những kẻ đáng thương xót. Vì sao đáng thương xót? Là giả, toàn bộ đều là giả! Nếu là thật, thật sự có việc ấy, thì Phật không thể nói chúng sinh là kẻ đáng thương xót. Vì nó là giả, dù khởi vọng tưởng thế nào, chấp trước thế nào thì cũng đều là một trường không (hoàn toàn là không), không phải nói đến khi chết rồi mới là một trường không, mà ngay hiện tiền chính là một trường không, **“đương hạ tức không”**. Hễ chấp trước một cái là hỏng việc, hiện tiền sinh ra vô lượng phiền não, khổ không kể xiết, tương lai luân hồi trong sáu nẻo, vĩnh viễn không có ngày ngóc đầu ra được. *“Kinh Kim Cang”* giúp chúng ta thấu hiểu sự thật chân tướng, dạy chúng ta triệt để buông xuống, khôi phục tự tánh, tự tánh chính là chân tâm, nhà Thiền gọi là *“Bản lai diện mục khi cha mẹ chưa sinh”*. Cái hay của Kinh Kim Cang là ở chỗ này.

“Chỗ phá đi cũng chính là chỗ hiển lộ”, phá vọng thì chân liền hiển. Phá vọng hiển chân **“là đồng thời, là nhất thời”**, không phải có trước có sau, không phải là phá vọng trước rồi sau đó mới hiển chân, không phải vậy, mà là đồng thời. Vọng trừ một phần thì chân liền hiển một phần; vọng trừ hai phần thì chân liền hiển hai phần. Lý thì có thể đón ngộ, một thoáng là hiểu rõ ngay; nhưng Sự thì phải từ từ mà trừ, trên Sự trừ được một phần, thì tâm thanh tịnh của quý vị, trí tuệ Bát Nhã của quý vị liền thấu lộ một phần. Trên Sự phải làm thế nào? Trên Sự thật sự phải buông xuống, đừng chấp trước nữa! Nhất định phải y theo lời giáo huấn trong kinh điển, chăm chỉ nỗ lực mà làm.